



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**FONAMENTS CIENTÍFICS I
PROFESSIONALS DE LA
PSICOLOGIA SANITÀRIA**

Coordinació: MOYA HIGUERAS, JORGE

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS CIENTÍFICS I PROFESSIONALS DE LA PSICOLOGIA SANITÀRIA			
Codi	14550			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	MOYA HIGUERAS, JORGE			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CASTAN I CAMPANERA, ESTHER	estercastan@gmail.com	1	
MOYA HIGUERAS, JORGE	jorge.moya@udl.cat	5	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Adaptar de forma adequada el tipo de comunicació de los conocimientos teórico-prácticos de la Psicología General Sanitaria a las características del público objetivo (especializado, no especializado, etc.).
- Aplicar el modelo biopsicosocial del concepto de salud integral a diferentes áreas de la salud.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas por la OMS en la materia.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas en el Programa de Salud 2020 de la Unión Europea en la materia.
- Saber buscar y conocer documentos clave para la promoción de la salud.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas en la ley española sobre la regulación del Psicólogo General Sanitario.
- Conocer cuál es el rol del psicólogo en el campo de la salud y en los distintos contextos de intervención.
- Conocer y aplicar adecuadamente la normativa vigente en el ámbito sanitario español.
- Fundamentar y formular hipótesis de trabajo adecuadas a la investigación.
- Aplicar el método científico en la selección de las pruebas diagnósticas así como en la terapia a seguir en la práctica clínica.
- Aplicar el método científico a la hora de individualizar la evaluación, terapia y seguimiento a cada paciente.
- Conocer los límites de actuación en cada caso y los procedimientos de derivación al profesional especialista correspondiente.
- Aplicar de forma adecuada y estricta las obligaciones deontológicas, de confidencialidad y de protección de datos personales de los pacientes.
- Conocer la legislación vigente sobre la constitución, puesta en marcha y gestión de una empresa del ámbito sanitario.
- Conocer las actividades necesarias para la creación y gestión de un establecimiento sanitario y las obligaciones asociadas.
- Aprender a utilizar las tecnologías de la información y la comunicación en el desempeño profesional.

Competències

Competencias Básicas

CB6 Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación.

CB10 Poseer las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.

Competencias Generales

CG1 Adquirir, desarrollar y poner en práctica un concepto de salud integral, en donde tengan cabida los componentes biopsicosociales de la misma, de acuerdo con las directrices establecidas por la OMS.

CG2 Aplicar los fundamentos de la bioética y el método de deliberación en la práctica profesional, ajustándose su

ejercicio como profesional sanitario a lo dispuesto en la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias.

CG4 Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación en el desempeño profesional.

CG5 Formular hipótesis de trabajo en investigación y recoger y valorar de forma crítica la información para la resolución de problemas, aplicando el método científico.

CG6 Desarrollar su trabajo desde la perspectiva de la calidad y la mejora continua, con la capacidad autocrítica necesaria para un desempeño profesional responsable.

CG9 Conocer las actividades necesarias para la constitución, puesta en marcha y gestión de una empresa, sus distintas formas jurídicas y las obligaciones legales, contables y fiscales asociadas.

CG10 Conocimientos de la normativa vigente en el ámbito sanitario español.

Competencias Específicas:

CE3 Conocer el marco de actuación del psicólogo general sanitario y saber derivar al profesional especialista correspondiente.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Aquesta assignatura divideix els seus continguts en dues grans àrees temàtiques, els fonaments professionals i científics i els fonaments ètics i deontològics. A continuació es mostren els temes que corresponen a cadascuna de les àrees temàtiques:

Fonaments professionals i científics:

1. Història de la Psicologia Sanitària
2. Perspectiva actual de la Psicologia Sanitària
3. La legislació de la Psicologia General Sanitària: habilitats bàsiques i àmbits d'actuació
4. Els límits de la Psicologia Sanitària
5. Psicologia basada en l'evidència
6. Les publicacions científiques de l'àmbit sanitari
7. Cerques bibliogràfiques i lectura científica crítica de textos sanitaris
8. Les guies de pràctica clínica

Els continguts sobre la creació d'empreses de l'àmbit sanitari es treballaran mitjançant un treball.

Fonaments ètics i deontològics:

1. Bioètica aplicada a la Psicologia General Sanitària
2. Deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes magistrals
- Exposicions orals de l'alumnat
- Estudi de casos
- Aprenentatge basat en problemes
- Debats

La metodologia bàsica de l'assignatura consistirà en classes expositives encapsulades en seminaris en les quals s'intercalaran diferents activitats (algunes en grup i algunes individuals) a realitzar per l'alumnat. Totes les activitats que es demanaran seran presencials. Excepcionalment, alguna activitat pot portar treball no presencial.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Durant les setmanes s'aniran integrant els seminaris amb diferents activitats avaluables. Com la majoria d'activitats avaluables es faran presencialment a l'aula (d'acord amb les directrius de l'equip de deganat), és recomanable assistir regularment a classe. Per les persones que no puguin presentar-se a alguna de les proves

d'avaluació per causes justificades, s'adaptarà l'activitat perquè es pugui fer fora de les hores de classe. El calendari amb els diferents seminaris es publicarà, com a molt tard, el mateix dia de l'inici de les classes.

L'avaluació teòrica es realitzarà en el període d'exàmens oficial, així com la seva recuperació.

Sistema d'avaluació

No s'admetrà cap activitat fóra de les dates límit. Qualsevol activitat fóra de la data límit constarà com a no presentada, amb un valor numèric de 0. L'**avaluació** és **continuada**. Compren diferents activitats repartides al llarg del curs:

Activitats d'avaluació	Tipus d'avaluació	Descripció	Punts (Avaluació continuada)	Punts (Avaluació alternativa)
Bloc 1 - A1.	Avaluació teòrica d'integració de coneixements.	Aquesta evidència constarà de 2 parts. Primer, 50 preguntes tipus test amb 4 alternatives i factor correctiu. Segon, 10 preguntes pràctiques. És requisit per aprovar l'assignatura aprovar cada part de l'examen.	30	50
Bloc 2 - A2.	Projecte d'empresa.	Elaborar i exposar oralment un projecte d'empresa (25 punts la part escrita i 15 punts la part oral).	30	30
Bloc 3 - A3.	Avaluació pràctica continuada.	Participació proactiva i execució correcta en les diferents activitats que s'aniran demanant durant els seminaris.	10	No s'aplica
Bloc 3 - A4.	Avaluació teòrica continuada.	En finalitzar cada seminari es realitzarà una prova de 5 preguntes tipus test sobre aspectes teòrics treballats durant la sessió.	10	
Bloc 4 - A5.	Avaluació teòrica d'integració de coneixements.	Preguntes tipus test.	10	20
Bloc 4 - A6.	Treball de casos relacionats amb la bioètica i deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària.	10	10	

És requisit obligatori aprovar cada part de l'evidència d'avaluació A-1. Si es compleix aquest requisit, es procedirà amb el sumatori de totes les evidències d'avaluació que resultaran en la puntuació final de l'assignatura. Si no es compleix aquest requisit, no es farà el sumatori de totes les evidències d'avaluació de l'assignatura. Per tant, per aprovar l'assignatura s'haurà de tenir dues condicions: 1) aprovar l'evidència d'avaluació A-1 i 2) que el sumatori de

totes les evidències d'avaluació donin un valor major o igual a 50 punts (de 100). D'acord amb la normativa d'avaluació, l'alumnat podrà presentar-se a la prova de recuperació de totes aquelles proves que compten com a mínim el 30% de la nota o que tinguin algun requisit. Per tant, les evidències d'avaluació recuperables són els Blocs 1 i 2. Si no se supera el bloc 1, però la mitjana ponderada de les altres evidències li dona més d'un 5, la nota que apareixerà en actes serà un 4,9, suspès, d'acord amb la normativa d'avaluació vigent. L'alumnat que vulgui augmentar la seva nota pot presentar-se a la recuperació, però renunciant a la nota aconseguida anteriorment.

No s'admetrà cap activitat fóra de les dates límit. Qualsevol activitat fóra de la data límit constarà com a no presentada, amb un valor numèric de 0.

Aquesta assignatura està especialment sensibilitzada contra el plagi. Quan es detecti plagi d'un/a altre/a company/a o d'una font bibliogràfica superior al 5% del total d'una activitat d'avaluació, aquesta activitat tindrà una qualificació de 0 en aplicació de la normativa d'avaluació vigent.

Per l'alumnat que demani l'**avaluació alternativa**, veure la taula anterior. El lliurmanet de totes les evidències d'avaluació de l'alumnat amb avaluació alternativa es faran el dia de la prova d'avaluació A1.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia obligatòria

Lilienfeld, S. O., Ritschel, L. A., Lynn, S. J., Cautin, R. L., & Latzman, R. D. (2014). Why Ineffective Psychotherapies Appear to Work: A Taxonomy of Causes of Spurious Therapeutic Effectiveness. *Perspectives on Psychological Science*, 9, 355–387. doi:10.1177/1745691614535216

Código deontológico del Consejo General de Colegios de psicólogos de España: <https://www.cop.es/pdf/Codigo-Deontologico-Consejo-Adaptacion-Ley-Omnibus.pdf>

Codi deontològic del Col·legi oficial de psicòlegs de Catalunya: http://www.copc.cat/documentos/Files/codiDeontologic_19_05_2011.pdf

Bibliografia recomanada

Álvarez, M.P., Fernández, C., Amigo, I. y Fernández, J.R. (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces. Madrid: Pirámide. ISBN: 84-368-1817-2

APA Presidential Task Force on Evidence-Based Practice. (2006). Evidence-based practice in psychology. *American Psychologist*, 61(4), 271–285.

Beauchamp TL, Childress JF. Principles of biomedical ethics 7th ed. Oxford University press, Oxford, 2013.

Bobenrieth, M. a. (2002). Normas para revisión de artículos originales en. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 2, 509–523.

Botella, J., Gambara, H., & Autónoma, U. (2006). Doing and reporting a meta-analysis. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 6(2), 425–440.

Buela-casal, G., & Sierra, J. C. (2002). Normas para la redacción de casos clínicos. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 2(3), 525–532.

Carretero-Dios, H., & Pérez, C. (2007). Standards for the development and review of instrumental studies: Considerations about test selection in psychological research. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 7(3), 863–882.

Dawes, R. M., Faust, D., & Meehl, P. E. (1989). Clinical versus actuarial judgment. *Science*, 243, 1668–1674.

Del Río Sánchez C. Guía de ética profesional en psicología clínica. Ed Pirámide, Madrid, 2005.

Gaudiano, B. a, & Miller, I. W. (2013). The evidence-based practice of psychotherapy: facing the challenges that lie

ahead. *Clinical Psychology Review*, 33(7), 813–24. doi:10.1016/j.cpr.2013.04.004

Fernández-Ríos, L., & Buela-Casal, G. (2009). Standards for the preparation and writing of Psychology review articles. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 9(2), 329–344.

França-Tarragó O. *Manual de psicoética. Ética para psicólogos y psiquiatras*. Desclée de Browver, Bilbao, 2012.

Hartley, J. (2012). New ways of making academic articles easier to read. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 12(1), 143–160.

Instituto, J. V., Carlos, D. S., Moreno-, E. R., & Sevilla, R. U. De. (2008). Guidelines for clinical case reports in behavioral clinical Psychology 1, 8(3), 765–777.

Jurado, M. Á., & Pueyo, R. (2012). Doing and reporting a neuropsychological assessment. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 12(1), 123–141.

Montero, I., & León, O. G. (2007). A guide for naming research studies in Psychology. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 7(3), 847–862.

Moscoso, S. C., Chaves, S. S., Vidal, M. P., & Teresa Anguera Argilaga, M. (2013). Reporting a program evaluation: Needs, program plan, intervention, and decisions. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 13(1), 58–66. doi:10.1016/S1697-2600(13)70008-5

Perestelo-Pérez, L. (2013). Standards on how to develop and report systematic reviews in Psychology and Health. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 13(1), 49–57. doi:10.1016/S1697-2600(13)70007-3

Ramos-Álvarez, M. M., Moreno-Fernández, M. M., & Catena, a. (2008). Criteria of the peer review process for publication of experimental and quasi- experimental research in Psychology : A guide for creating research papers. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 8(3), 751–764.

Vila, J. y Fernández, M.C. (2004). *Tratamientos psicológicos: la perspectiva experimental*. Madrid: Pirámide. ISBN: 9788436822786